

ต้นแบบระบบจัดการน้ำอัจฉริยะสำหรับเลี้ยงกุ้งแม่น้ำปากพนัง

A PROTOTYPE OF SMART WATER MANAGEMENT SYSTEM
FOR FARMING PAK PHANANG GIANT FRESHWATER PRAWN

นายปัญญาพงษ์ สงพะโยม

หัวหน้าฝ่ายขยายผล

ศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ต้นแบบระบบจัดการน้ำอัจฉริยะสำหรับเลี้ยงกุ้งแม่น้ำปากพนัง

A PROTOTYPE OF SMART WATER MANAGEMENT SYSTEM FOR FARMING PAK PHANANG GIANT FRESHWATER PRAWN

ผลการประกวดนวัตกรรมดีเด่น กรมชลประทาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1

RID IDEA SEED แนวคิดคนรุ่นใหม่

ระบบจัดการน้ำอัจฉริยะสำหรับบ่อเลี้ยงกุ้ง

สำนักงานชลประทานที่ 15

นายปัญญาพงษ์ สงพะโยม

นายช่างชลประทานอาวุโส

ผู้ร่วมกับ นายกิตติพันธ์ พรหมมิตร
นายธิตี ชุนศรีจันทร์
นายบุญส่ง สุขสวัสดิ์
นายธนาริพ ขวัญทอง

วิศวกรชลประทาน
นักจัดการงานทั่วไป
นายช่างชลประทาน
นักจัดการงานทั่วไป

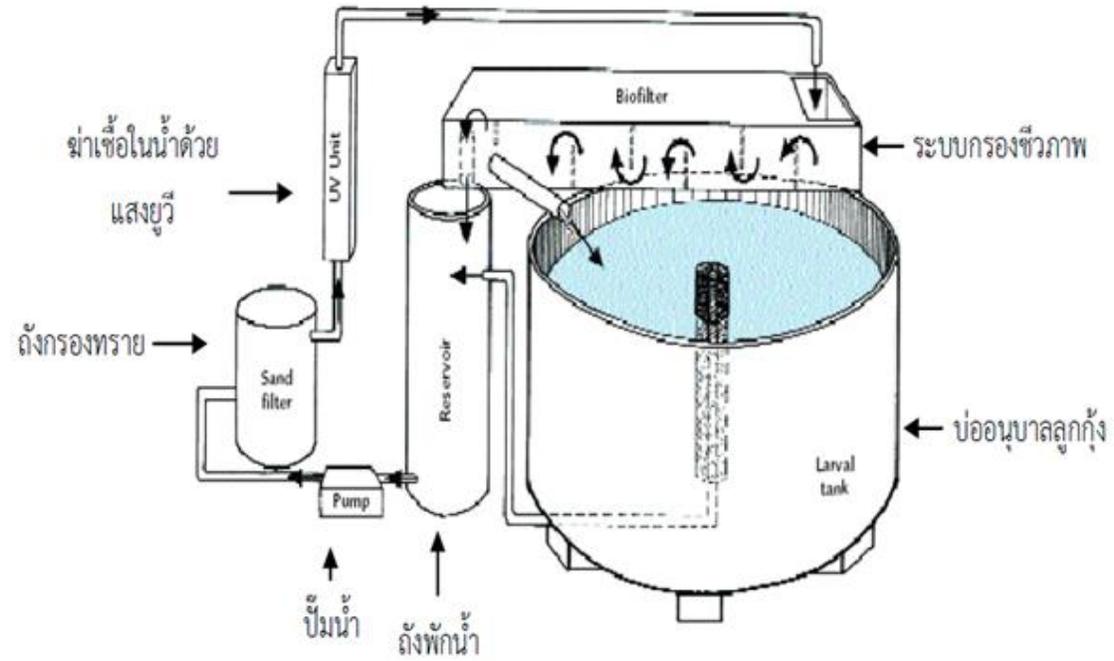
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

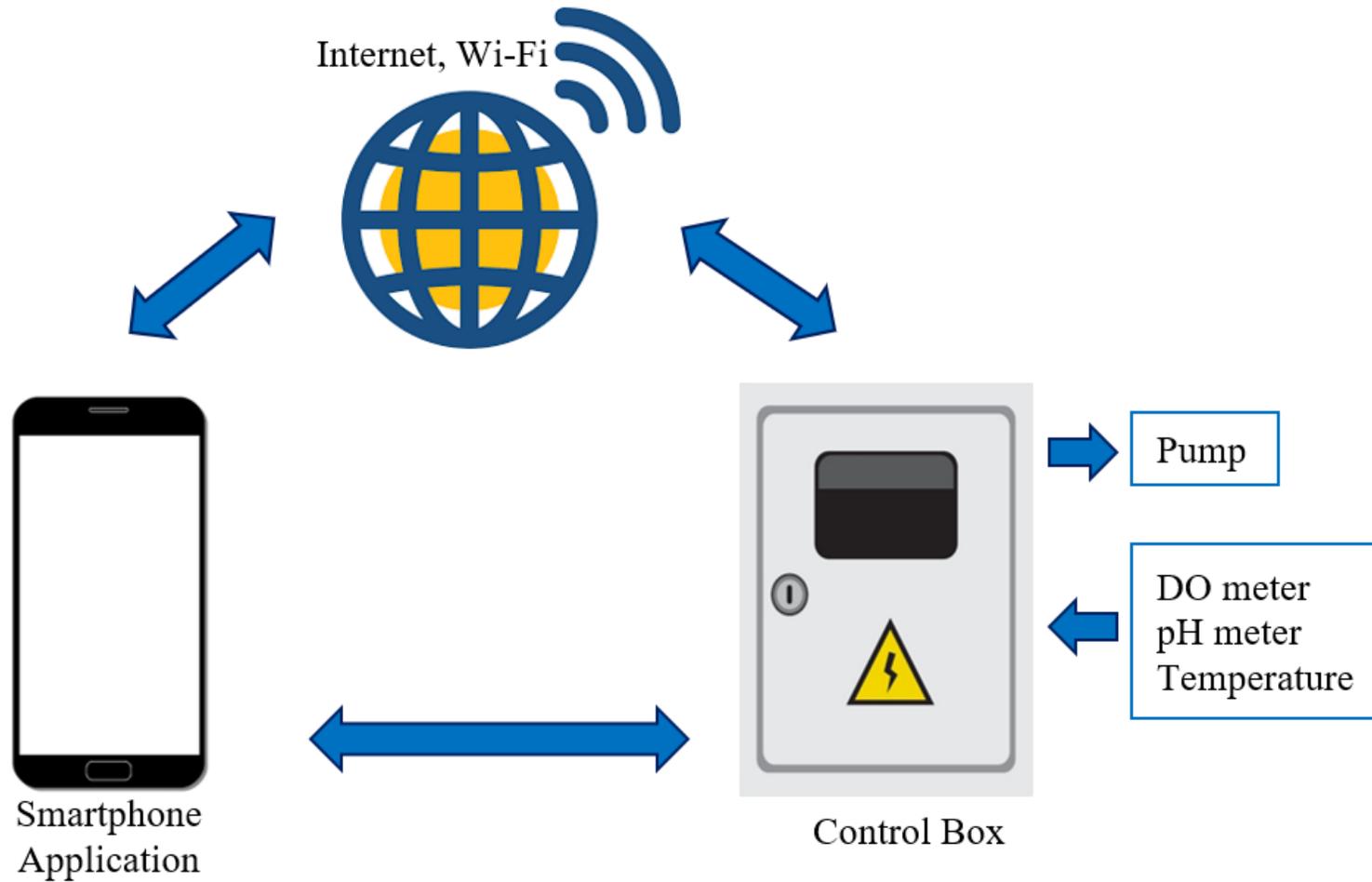
วัตถุประสงค์ของการพัฒนา

1. ศึกษาองค์ประกอบของระบบจัดการน้ำอัจฉริยะสำหรับ
เลี้ยงกุ้งแม่น้ำปากพนัง
2. พัฒนาต้นแบบระบบจัดการน้ำอัจฉริยะในการควบคุมปัจจัยที่มีผล
ต่อการเจริญเติบโตกุ้งแม่น้ำปากพนังในบ่อเลี้ยงต้นแบบ

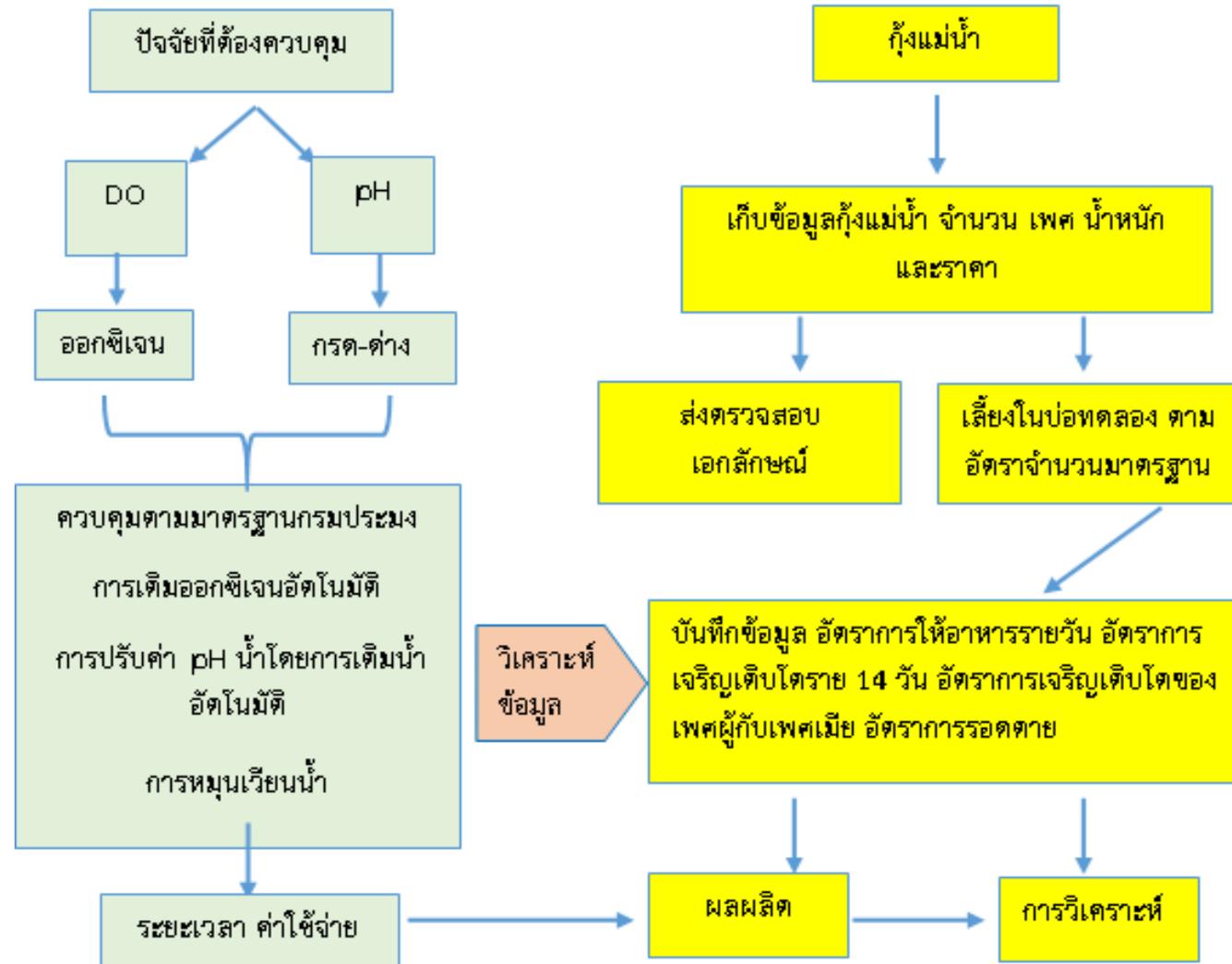
การออกแบบบ่อเลี้ยงกุ้ง ต้นแบบ

การพัฒนาต้นแบบระบบจัดการน้ำอัจฉริยะ

กรอบแนวคิดของการพัฒนาระบบ

ขอบเขตของการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพา

กุ้งหลวงหรือกุ้งแม่น้ำ คือ ชื่อเรียกของกุ้งแม่น้ำตัวผู้ ลักษณะคือตัวใหญ่ มันเยอะ มีก้ามแข็งและยาว เนื้อแน่นเป็นกุ้งที่มีราคาค่อนข้างสูง

กุ้งโก่หรือกุ้งจึกโก่ คือ ชื่อเรียกของกุ้งแม่น้ำที่เลี้ยงในบ่อเลี้ยงหรือในกระชัง มีขนาดที่ไม่ได้มาตรฐาน ลักษณะคือหัวโต ลำตัวเล็ก

กุ้งแม่น้ำเป็นกุ้งน้ำจืดที่มีขนาดใหญ่ รู้จักกันในชื่อของ กุ้งแม่น้ำ กุ้งนาง กุ้งใหญ่ กุ้งแม่น้ำ หรือกุ้งหลวง มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Macrobrachium rosenbergii* มีชื่อสามัญเรียกว่า Giant Freshwater Prawn, Freshwater Prawn, Giant River Prawn และ Malayan Prawn

กุ้งนาง คือ กุ้งแม่น้ำตัวเมีย ลักษณะคือจะมีขนาดก้ามที่สั้นและเล็กกว่ากุ้งตัวผู้ โดยมีไขที่ท้อง ส่วนราคาก็จะถูกกว่ากุ้งหลวง แต่หากเป็นกุ้งที่ไม่มีไข จะถูกเรียกว่า “กุ้งโปรงไข่”

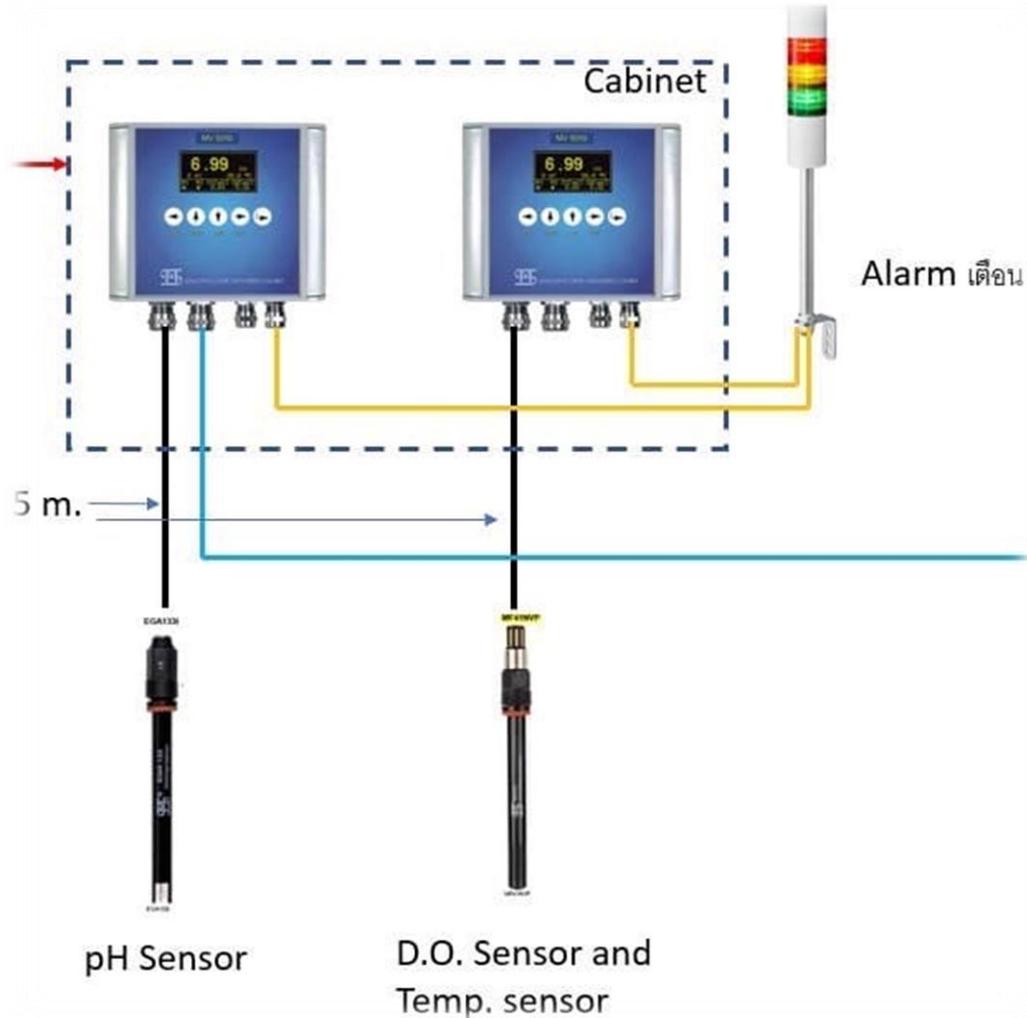

นียมคัพท์เฉพาะ

กึ่งแม่่น้ำปากพนัง คือ
กึ่งน้ำจืดขนาดใหญ่ ที่อาศัย
เติบโต อยู่ในแหล่งน้ำ
ธรรมชาติแม่่น้ำปากพนัง
จังหวัดนครศรีธรรมราชและ
คลองสาขา

นิยามศัพท์เฉพาะ

ต้นแบบ คือ ตัวอย่างรูปแบบเครื่องมือ อุปกรณ์ ที่ ประกอบเข้าชุดเพื่อทดสอบ ทดลอง วิจัย

ระบบจัดการน้ำอัจฉริยะ คือ ระบบจัดการน้ำที่ใช้การตั้งค่า อัตโนมัติ ให้สามารถตรวจสอบ สั่งการ ปฏิบัติการตาม คำสั่งที่ตั้งไว้ด้วยตัวเอง โดยไม่จำเป็นต้องมีคนควบคุม

IoT หรือ Internet of Things (อินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง) หมายถึง วัตถุ อุปกรณ์ พาหนะ สิ่งของเครื่องใช้ และสิ่ง อำนาจความสะดวกในชีวิตอื่น ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นโดยมีการ ผังตัวของวงจรอิเล็กทรอนิกส์ ซอฟต์แวร์ เซ็นเซอร์ และ การเชื่อมต่อกับเครือข่าย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ณัฐพงศ์ วรรณพัฒน์ (2562) คู่มือ
การเพาะกึ่งกรามกรามระบบความ
ปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosecurity)
ระบบความปลอดภัยทางชีวภาพมาใช้ใน
ระบบการเพาะกึ่งก้ามกราม ป้องกัน
ควบคุมโรคทั้งที่ได้เกิดขึ้นแล้ว และที่อาจ
เกิดขึ้นได้ในอนาคต

กาญจนรี พงษ์ฉวี (2560) ศึกษา
บ่อเลี้ยงสัตว์น้ำในระบบน้ำหมุนเวียน

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์
จังหวัดสุพรรณบุรี (2563) จัดทำข้อมูล
เพื่อการวางแผนการพัฒนารายสินค้ากึ่ง
ก้ามกราม เป็นแหล่งข้อมูลด้าน การ
เลี้ยง/การผลิตกึ่งก้ามกราม รวบรวม
ข้อมูลด้านนโยบายที่เกี่ยวข้องใน
ระดับประเทศ ข้อมูลทางด้านกายภาพ
ข้อมูลด้านต้นทุนการผลิต การตลาด
ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ รวมถึงฐานข้อมูล
การเลี้ยงกึ่งก้ามกรามของจังหวัด
สุพรรณบุรี

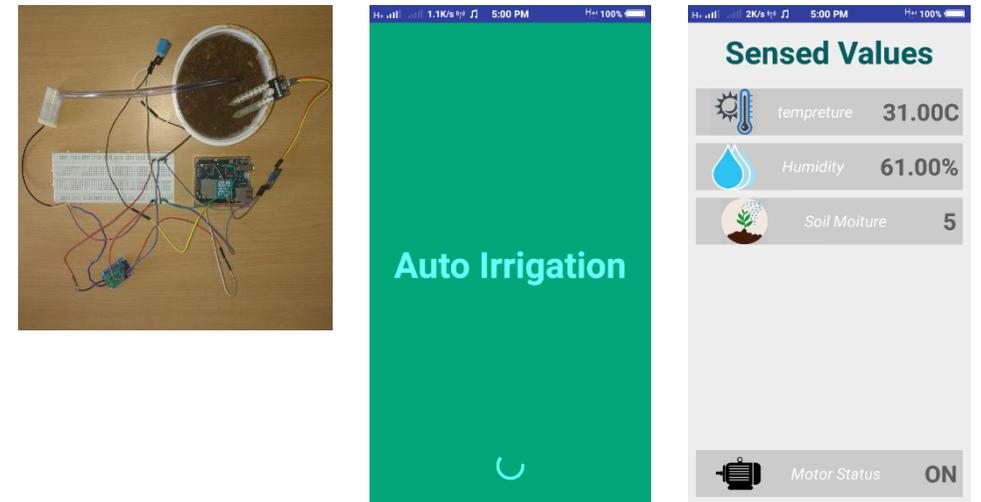
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Muangprathub และคณะ (2019) พัฒนาระบบรดน้ำพืชผลทางการเกษตร โดยใช้เซ็นเซอร์ไร้สายผ่านสมาร์ทโฟนและเว็บแอปพลิเคชัน

ที่มา : Muangprathub et al. (2019)

Naik และคณะ (2018) ออกแบบระบบการจัดการน้ำอัตโนมัติโดยใช้ IoT โดยใช้เซ็นเซอร์ต่าง ๆ โดยจะแสดงผลและสถานะมอเตอร์บนแอปพลิเคชัน Android ช่วยให้ประหยัดเวลา และลดการใช้แรงงาน

ที่มา : Naik et al. (2018)

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบบ่อเลี้ยงกุ้งแม่น้ำ ต้นแบบ

เครื่องมือ

ถังที่ 1

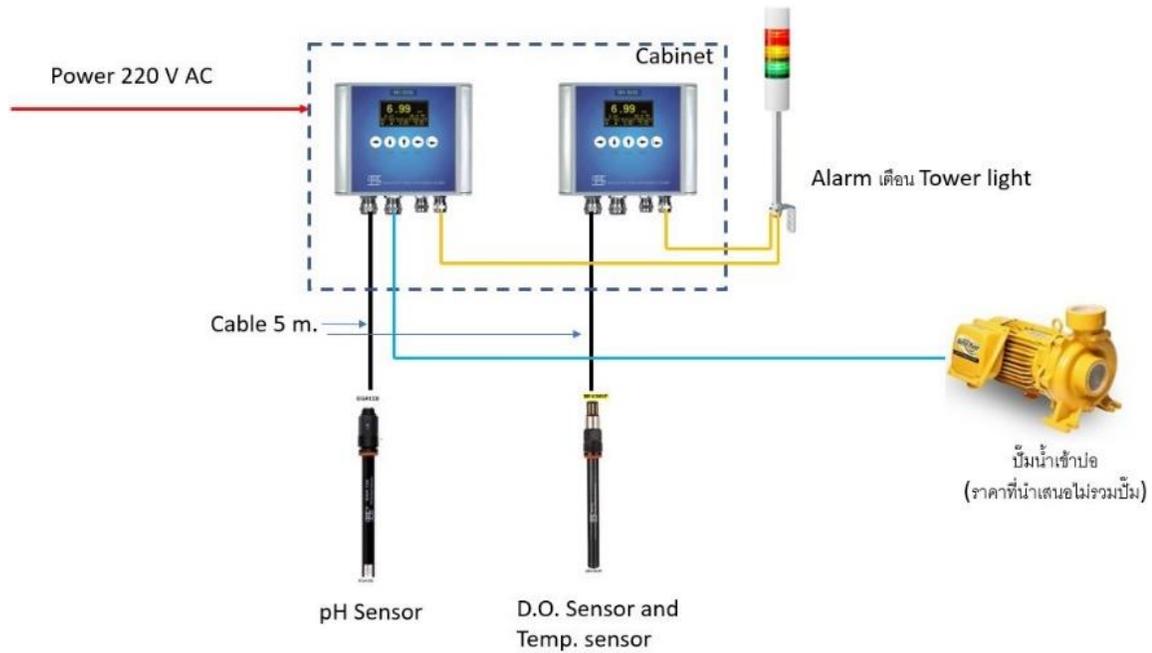
ถังที่ 2

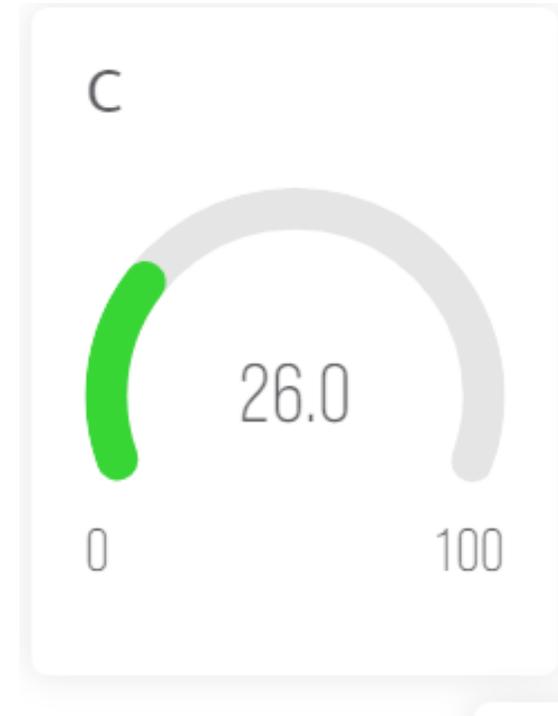
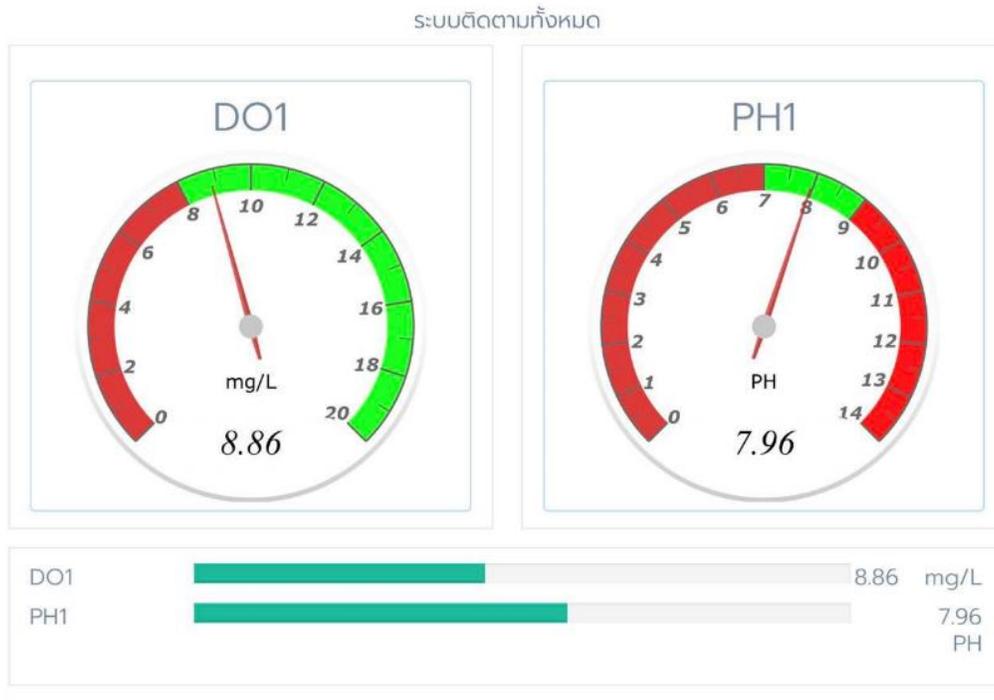
ถังที่ 3

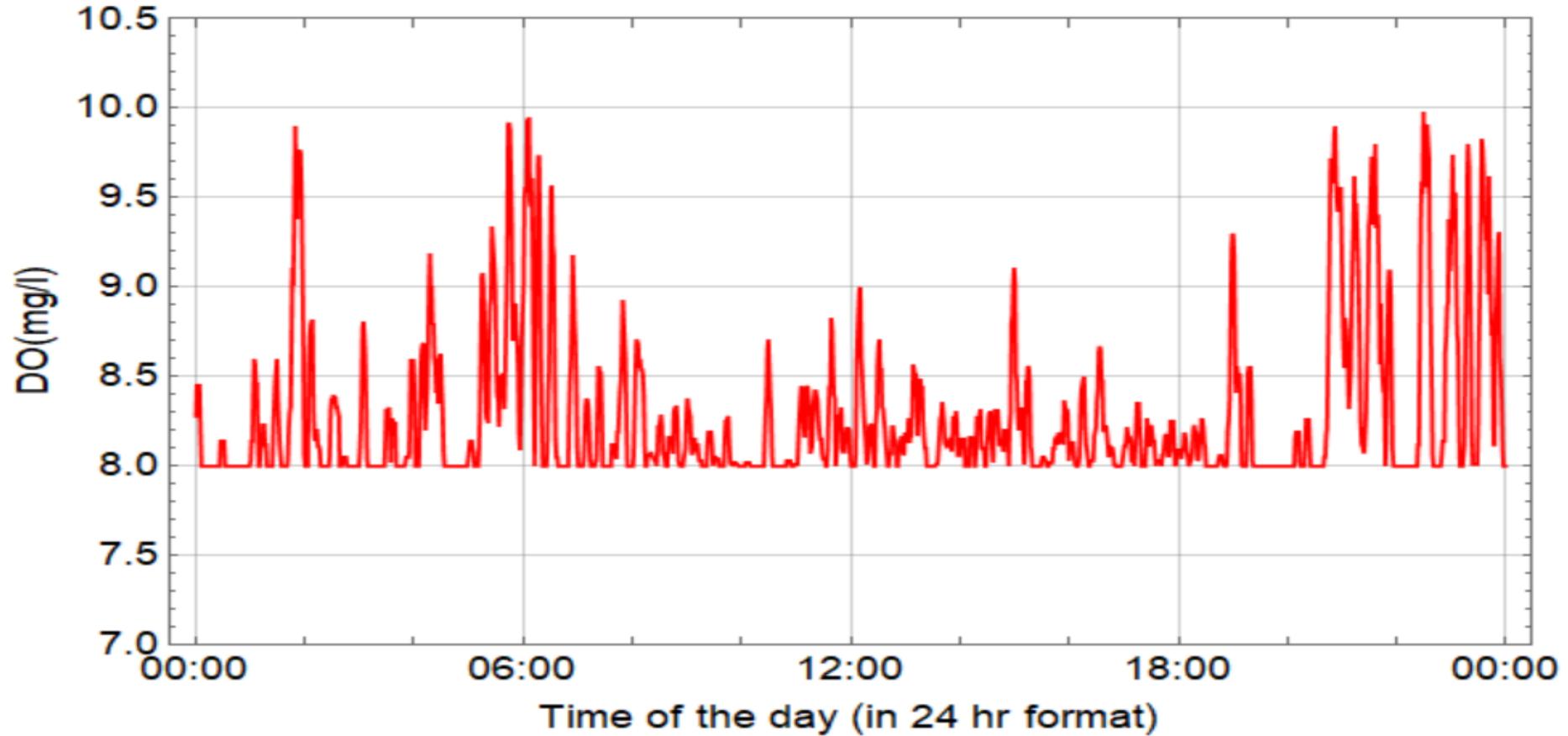
เครื่องมือรวบรวมข้อมูล

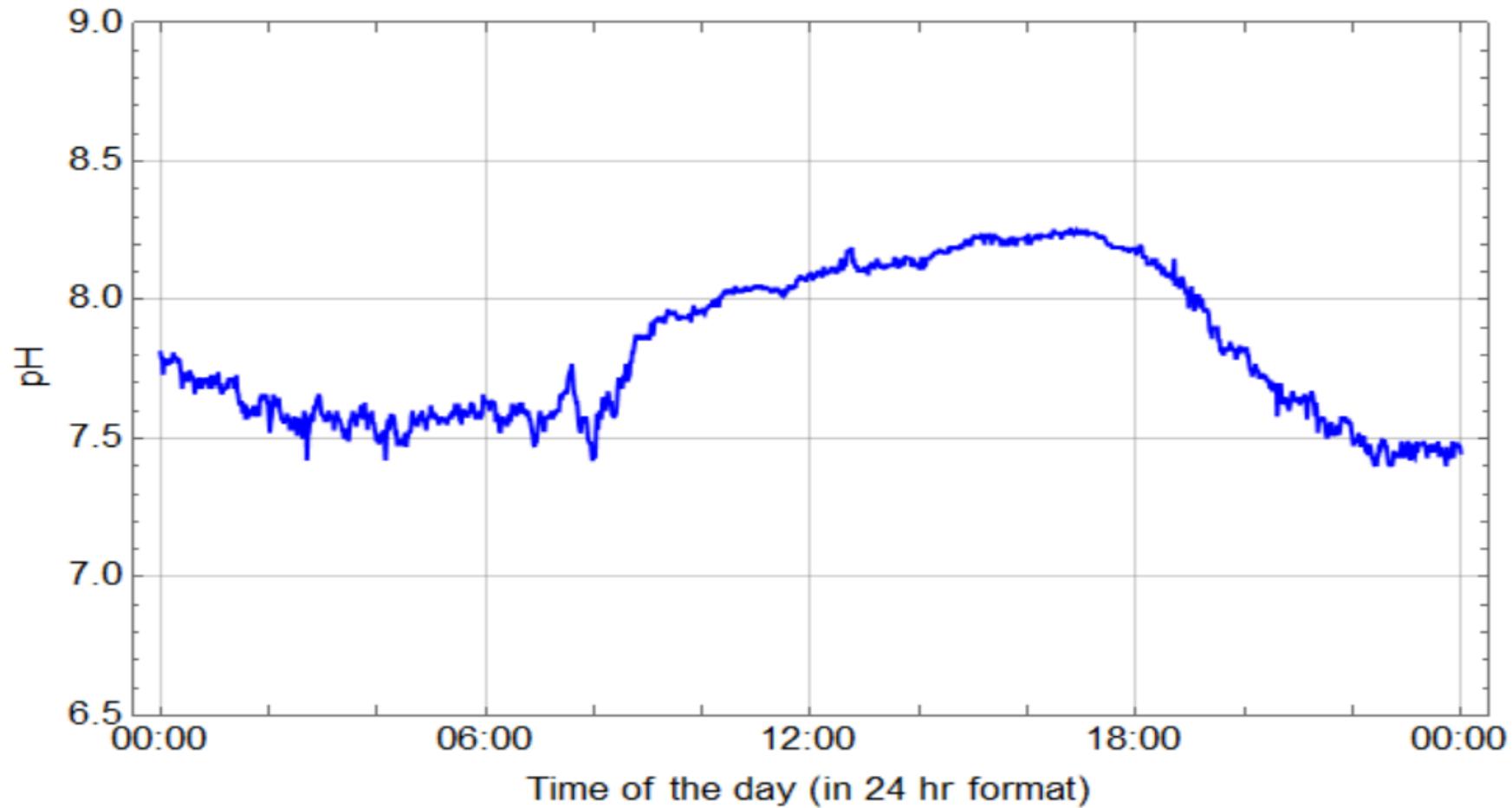
การวิเคราะห์ข้อมูล

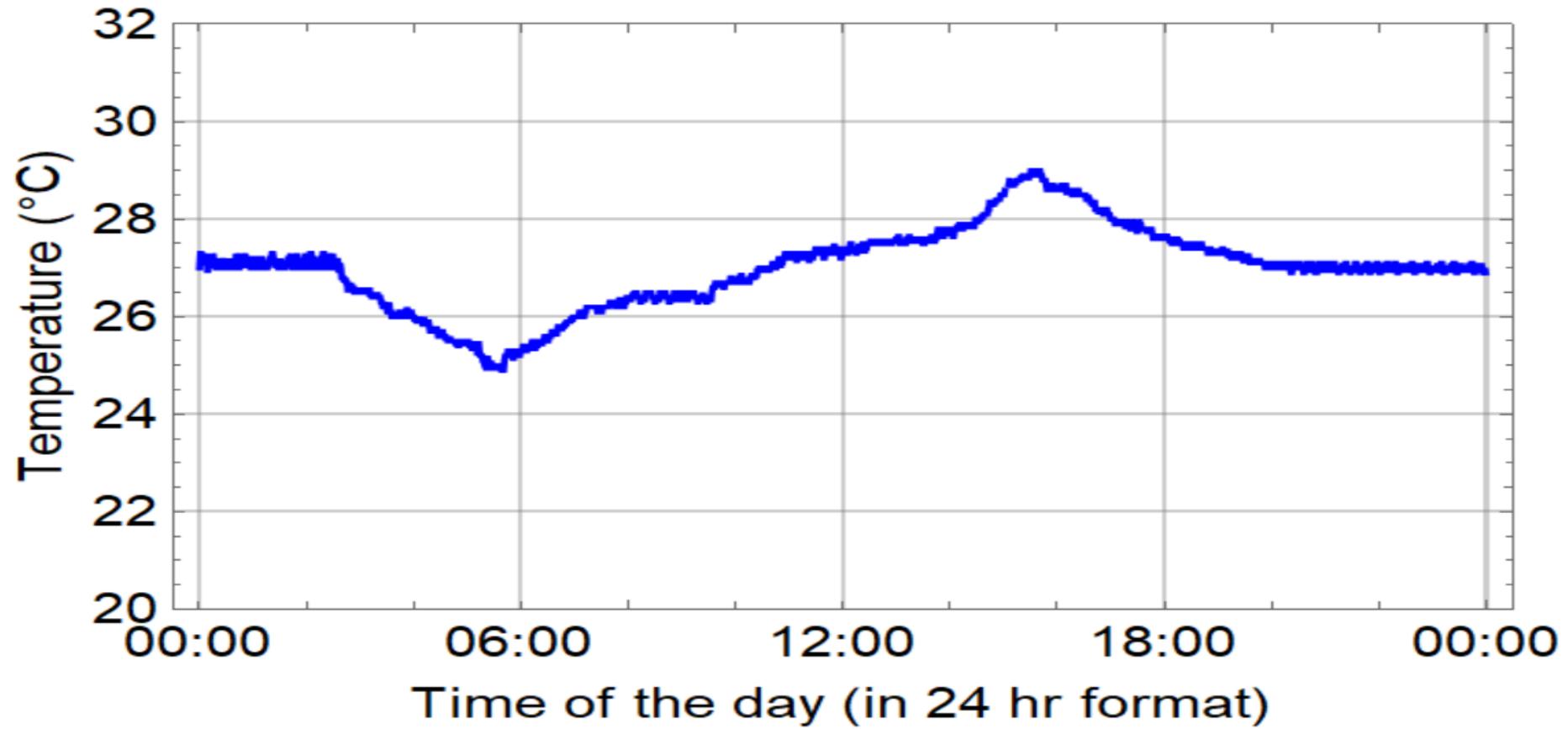
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

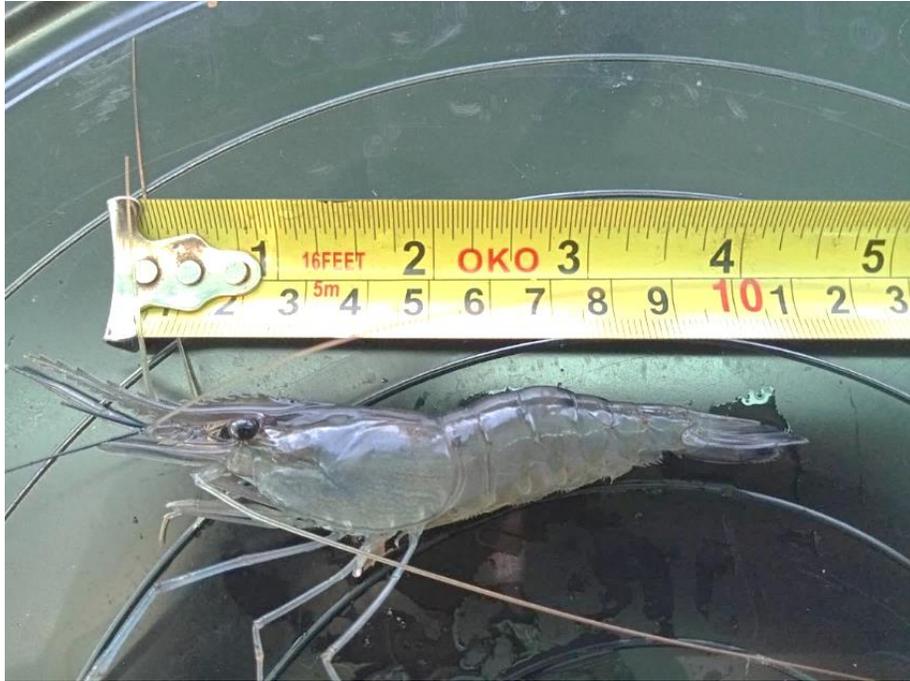
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผลการวิจัย

a)

b)

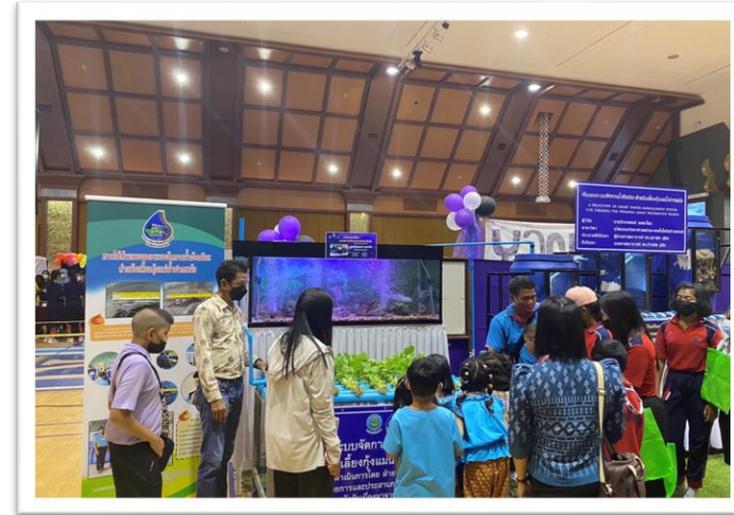
ต้นแบบระบบจัดการน้ำอัจฉริยะสำหรับเลี้ยงกุ้งแม่ น้ำปากพอง

A PROTOTYPE OF SMART WATER MANAGEMENT SYSTEM FOR FARMING PAK PHANANG GIANT FRESHWATER PRAWN

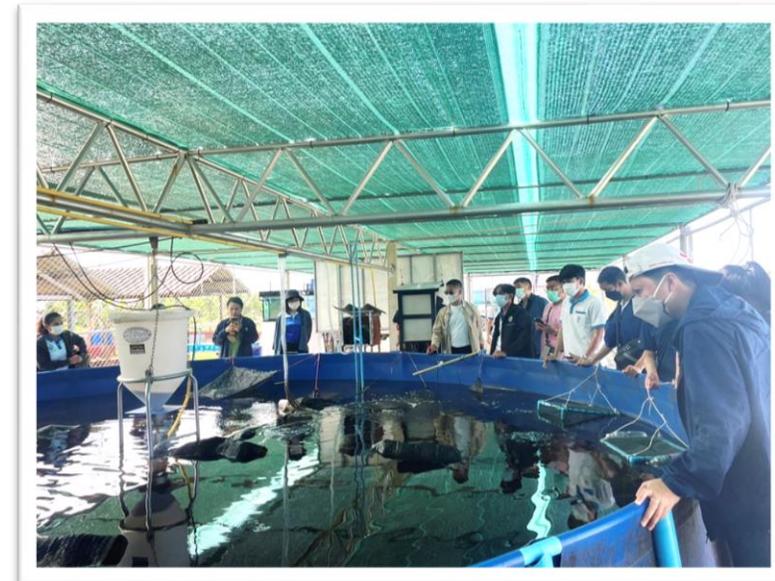
ต้นแบบระบบจัดการน้ำอัจฉริยะสำหรับเลี้ยงกุ้งแม่ น้ำปากพั่ง

A PROTOTYPE OF SMART WATER MANAGEMENT SYSTEM FOR FARMING PAK PHANANG GIANT FRESHWATER PRAWN

ต้นแบบระบบจัดการน้ำอัจฉริยะสำหรับเลี้ยงกุ้งแม่ น้ำปากพั่ง

A PROTOTYPE OF SMART WATER MANAGEMENT SYSTEM FOR FARMING PAK PHANANG GIANT FRESHWATER PRAWN

ต้นแบบระบบจัดการน้ำอัจฉริยะสำหรับเลี้ยงกุ้งแม่น้ำปากพนัง

A PROTOTYPE OF SMART WATER MANAGEMENT SYSTEM FOR FARMING PAK PHANANG GIANT FRESHWATER PRAWN

แผนขยายผล ต้นแบบระบบจัดการน้ำอัจฉริยะสำหรับเลี้ยงกุ้งแม่น้ำปากพนัง

A PROTOTYPE OF SMART WATER MANAGEMENT SYSTEM FOR FARMING PAK PHANANG GIANT FRESHWATER PRAWN

References

- Aquacop, E. B., & Soyez, C. (1988). Effects of dissolved oxygen concentration on survival and growth of *Penaeus vannamei* and *Penaeus stylirostris*. *Journal of the World Aquaculture Society*, 19, 13A.
- Ashton, J. J. B. C., & Geary, L. (2011). The effects of temperature on pH measurement. *Tsp*, 1(2), 1-7.
- Avault, J. W. (1986). Seven years of pond research with the prawn (*Macrobrachium rosenbergii*) in Louisiana. *Aquaculture Magazine*, 12(4), 51-54.
- Boyd, C.E., 1990. *Water Quality in Ponds for Aquaculture*. Birmingham Publishing, Birmingham, AL, 482 pp.
- Chen, S. M., & Chen, J. C. (2003). Effects of pH on survival, growth, molting and feeding of giant freshwater prawn *Macrobrachium rosenbergii*. *Aquaculture*, 218(1-4), 613-623.
- Talaadthai. (2022). Available at [https://www.researchgate.net/publication/358111117](#).
- Cheunta, W., Chirdchoo, N., & Saelim, K. (2014). Efficiency improvement of an integrated giant freshwater-white prawn farming in Thailand using a wireless sensor network. In *Signal and Information Processing Association Annual Summit and Conference (APSIPA), 2014 Asia-Pacific* (pp. 1-5). IEEE.
- Cheng, W., & Chen, J. C. (2000). Effects of pH, temperature and salinity on immune parameters of the freshwater prawn *Macrobrachium rosenbergii*. *Fish & Shellfish Immunology*, 10(4), 387-391.
- Cheng, W., Chen, S. M., Wang, F. I., Hsu, P. I., Liu, C. H., & Chen, J. C. (2003). Effects of temperature, pH, salinity and ammonia on the phagocytic activity and clearance efficiency of giant freshwater prawn *Macrobrachium rosenbergii* to *Lactococcus garvieae*. *Aquaculture*, 219 (1-4), 111-121.

- Cheng, W., Liu, C. H., & Kuo, C. M. (2003). Effects of dissolved oxygen on hemolymph parameters of freshwater giant prawn, *Macrobrachium rosenbergii* (de Man). *Aquaculture*, 220(1-4), 843-856.
- Cheng, W., Liu, C. H., & Kuo, C. M. (2003). Effects of dissolved oxygen on hemolymph parameters of freshwater giant prawn, *Macrobrachium rosenbergii* (de Man). *Aquaculture*, 220(1-4), 843-856.
- Manasrah, R., Raheed, M., & Badran, M. I. (2006). Relationships between water temperature, nutrients and dissolved oxygen in the northern Gulf of Aqaba, Red Sea. *Oceanologia*, 48(2).
- Muangprathub, J., Boonnam, N., Kajornkasirat, S., Lekbangpong, N., Wanichsombat, A., & Nillaor, P. (2019). IoT and agriculture data analysis for smart farm. *Computers and electronics in agriculture*, 156, 467-474.
- Musik, P. (2020). Development of an automated water management system in orchards in southern Thailand. *International Journal on Smart Sensing and Intelligent Systems*, 13(1), 1.
- Naik, P., Kumbi, A., Katti, K., & Telkar, N. (2018). Automation of irrigation system using IoT. *International journal of Engineering and Manufacturing science*, 8(1), 77-88.
- Nelson, S. G., Armstrong, D. A., Knight, A. W., & Li, H. W. (1977). The effects of temperature and salinity on the metabolic rate of juvenile *Macrobrachium rosenbergii* (Crustacea: Palaemonidae). *Comparative Biochemistry and Physiology Part A: Physiology*, 56(4), 533-537.
- New, M. B. (1995). Status of freshwater prawn farming: a review. *Aquaculture research*, 26(1), 1-54.
- New, M. B., & Valenti, W. C. (Eds.). (2008). *Freshwater prawn culture: the farming of Macrobrachium rosenbergii*.
- Pranata, A. A., Lee, J. M., & Kim, D. S. (2017, June). Towards an IoT-based water quality monitoring system with brokerless pub/sub architecture. In 2017 IEEE International Symposium on Local and Metropolitan Area Networks (LANMAN) (pp. 1-6). IEEE.

- Seidman, E. R., & Lawrence, A. L. (1985). Growth, Feed digestibility, and proximate body composition of juvenile *Penaeus vannamei* and *Penaeus monodon* grown at different dissolved oxygen levels. *Journal of the World Mariculture Society*, 16(1-4), 333-346.
- Singholka, S. (1979). Giant freshwater prawn farming in Supanburi. Department of Fisheries Ministry of Agriculture and Cooperatives, Bangpakong, Chacheongsao, Thailand.
- Stone, N. M., & Thomforde, H. K. (2004). Understanding your fish pond water analysis report (pp. 1-4). Cooperative Extension Program, University of Arkansas at Pine Bluff, US Department of Agriculture and county governments cooperating.
- Talavera, J. M., Tobón, L. E., Gómez, J. A., Culman, M. A., Aranda, J. M., Parra, D. T., ... & Garreta, L. E. (2017). Review of IoT applications in agro-industrial and environmental fields. *Computers and Electronics in Agriculture*, 142, 283-297.
- Kawamura, G., Bagarinao, T., Yong, A. S. K., Chen, C. Y., Noor, S. N. M., & Lim, L. S. (2015). Low pH affects survival, growth, size distribution, and carapace quality of the postlarvae and early juveniles of the freshwater prawn *Macrobrachium rosenbergii de Man*. *Ocean Science Journal*, 50(2), 371-379.

ข้อเสนอแนะ

1. ประยุกต์ใช้กับสัตว์น้ำเศรษฐกิจอื่น ๆ
2. ปรับลดการใช้ไฟฟ้าโดยเปลี่ยนมาใช้พลังงานทดแทน
3. พัฒนาการทำให้ของเสียลดลงเป็นศูนย์ (Zero waste)